

HOMENATJADA UNA FAMÍLIA
D'EDITORS MODÈLICA

Ricard Salvat

Director teatral

Els Reichenberger

El dia 17 de març va tenir lloc, en el marc de les XXIII Jornadas de Teatro Clásico de Almería, un entranyable i rigorós homenatge a la família Reichenberger, al professor Kurt Reichenberger i a la seva esposa Roswitha, però també als seus fills Eva i Theo, que recolliren i contestaren les paraules d'homenatge.

EVA VIU I TREBALLA A BARCELONA, PER TANT EL premi, de fet, es donava a una editorial radicada a Barcelona com a segona seu, ja que la casa mare és a Kassel. L'empresa duta a terme per Roswitha i Kurt Reichenberger és absolutament admirable. De fet està duent a terme una tasca que és la que hauria hagut de fer una editora de l'Estat espanyol. Poques editorials de casa nostra han desenvolupat una feina tan generosa, tan difícil i conduïda amb tant de sentit universitari com l'editorial que ens ocupa. Quan es veu el nombre infinit de volums publicats resulta inversemblant que s'hagi pogut dur a terme amb tan poc temps, en vint-i-quatre anys concretament.

L'EDITORIAL REICHENBERGER TÉ DIVERSES LÍNIES de treball. La més important és la recuperació d'obres clàssiques del teatre del Siglo de Oro que o bé estaven per editar o bé no es trobaven de cap manera en el mercat.

EN EL MARC DE LES JORNADES ES VA PRESENTAR l'edició d'un acte sacramental ben insòlit que toca de molt a prop els catalans. Ens referim a *Lo que va del hombre a Dios*, de Calderón de la Barca. N'ha fet una excel·lent edició crítica la professora Maria Luisa Lobato, de la Universitat de Burgos.

A LA PRESENTACIÓ DEL LLIBRE, L'EDITORIA —en el sentit anglès de la paraula— es va referir a la interessant presència de la rebel·lia catalana. És molt revelador dels jocs del poder del segle XVII la soterrada dimensió política de l'obra. És dubta si es va estrenar pel Corpus del 1642. És una obra totalment política en la qual el Príncep és Crist en una primera lectura, però sobretot és Felip IV, que ajuda i perdona l'Hombre —que en la imaginació del moment és Catalunya i, més en concret, Barcelona—, a condició que se sotmeti a l'autoritat reial.

CAL, PERÒ, QUE EL POBLE DEMANI PERDÓ. La capacitat del Príncep-Felip IV de perdonar el poble ca-

XAVIER PORRATA

“Amb el català passa tot el contrari, el terrible menyspreu pel nostre llegat cultural ens porta a dir que no hi ha tradició de teatre català”

talà és infinita. L'actitud de Calderón és molt més liberal del que normalment es pensa. Calderón es va allistar a la companyia de cavalls cuirassa del comte duc de San Lucas, amb la qual va lluitar a Perelló, Balaguer i Cambrils (15-12-1640), i també a Vila-seca i a Salou, Lleida, Tarragona i Montjuïc. Se li atribueix un escrit anònim *Conclusión defendida por un soldado de campo de Tarragona del ciego furor de Catalunya*, que té un interès extraordinari.

L'EDITORIAL REICHENBERGER TÉ MÉS col·leccions a part de la dedicada al teatre del Siglo de Oro, com són *Problemata iberoamericana*, *Problemata Semiótica*, *Acta Columbina*... De totes elles ens interessa molt particularment la col·lecció *Estudis Catalans*, que consta de diversos volums.

Voldríem destacar *El teatre català dels orígens al segle XVIII*, editat per Albert Rossich, Antoni Serrà Campins i Pep Valsalobre. Aquest volum té un especial interès per als historiadors del teatre català.

DE FET, AQUELLA OBSESSIÓ QUE TENIA ANTONI Comas per demostrar —i ho va aconseguir àmpliament en els seus escrits— que la literatura en català no havia desaparegut durant el segle XVIII queda confirmada en aquest esplèndid volum molt elegantment editat. En realitat són les actes del II Col·loqui Problemes i Mètodes de la Literatura Catalana Antiga: *Teatre Català Antic* que tingué lloc a Girona del 6 al 9 de juliol del 1998.

AMB EL TEATRE CASTELLÀ PASSA QUE MAI no s'acaba d'exhaurir el coneixement de les infinites obres que hi ha. Els Reichenberger han anat reduint la gran llacuna existent. Amb el català succeeix tot el contrari, el terrible menyspreu pel nostre llegat cultural ens porta a dir que no hi ha tradició de teatre català. Una lectura atenta del llibre d'Albert Rossich ens demostra que tenim més riquesa de la que es podria imaginar i volem acceptar.

ESPEREM QUE EN EL FUTUR EVA REICHENBERGER potenciï la col·lecció *Estudis Catalans* i que es dediqui a recuperar els textos clàssics catalans en edicions crítiques modernitzades. Mentrestant el nostre agraïment i la nostra felicitació a tota la família Reichenberger.

VOLTA D'HORIZÓ

Israel vol ser un baluard

J.J. Navarro Arisa

Avui se celebren les eleccions generals a Israel. Malgrat la importància dels comicis per al futur del país i de tot el Pròxim Orient, la cita amb les urnes no sembla haver despertat grans passions entre els electors. Molts observadors han qualificat la campanya electoral de “tediosa” i les projeccions de participació no van més enllà del 70% de l'electorat, amb més d'un 20% de votants que encara no s'ha decidit.

Tot i així, el panorama polític israelià és notablement diferent del que era fa només tres mesos. El general Ariel Sharon, la figura dominant de la política israeliana durant els darrers anys, ha desaparegut del mapa, víctima d'un vessament cerebral massiu del que encara no s'ha recuperat. El seu anterior partit, el conservador Likud, ha perdut pes i ara és l'últim en intenció de vot. La tradicional alternativa laborista també ha perdut força i com a màxim pot aspirar a governar en coalició amb Kadima, el partit fundat per Sharon poc abans de caure malalt i ara encapçalat pel primer ministre en funcions, Ehud Olmert, secundat per una figura política ascendent, la candidata a viceprimera ministra Tzipi Livni, en qui alguns veuen la futura líder del país.

La coalició entre laboristes i Kadima és la fórmula en què molts dipositen les esperances per a un procés de pau, però falta saber si aquest és l'ànim dels electors. Els sondejos indiquen que la majoria vol, abans que res, assegurar les fronteres, que inclourien Jerusalem i part de Cisjordània. Aquesta mentalitat de fortalesa no lliga gens amb les exigències dels palestins, governats per Hamàs. Si la tendència es confirma a les urnes, a Israel li farà falta confiar en el seu “mur de la vergonya” (la tanca de 5 m que marca la frontera) i la seva maquinària militar per mantenir intacte el baluard, que probablement es veurà cada cop més assetjat.

SITUACIÓ CRÍTICA AL PAÍS

Alfons Quintà

Advocat i periodista

Mals vents d'Algèria

Em truquen amics meus d'Algèria, molt desesperats.

El càncer d'estómac del president Abdelaziz Bouteflika avança molt ràpidament. Una font molt fiable creu que difícilment passarà del maig. Voldria que el succeís el seu germà, Said, metge de professió i gestor de la seva immensa fortuna.

Un altre aspirant amb

possibilitats és Abdelaziz Belkhadem, antic ministre d'Afers Estrangers i ara ministre conseller del cap de l'Estat, i secretari general de l'antic i prestigiat partit únic, l'FNL.

Els molts clans militars estan conspirant. Aquest cap de setmana els temibles generals Khaled Nezzar i Smail Lamari van anar a Rabat,

per reunir-se amb l'encara pitjor general Larbi Belkheir, ambaixador al Marroc, des del novembre. Antic cap de gabinet de Bouteflika, el general Belkheir va ser l'autèntic home fort d'Algèria durant dècennis.

En les darreres setmanes s'ha tret de la presó uns tres mil islamistes, dels quals entre una tercera o quarta

part ja han tornat al maquis. Bouteflika va admetre que la guerra contra l'islamisme ha causat 150.000 morts. Probablement són més. La sortida de terroristes de la presó ha estat paral·lela a l'ingrés a la presó de periodistes liberals. Després d'anys d'una certa tolerància, es va endurir la llei i ara ho ha fet la pràctica policial i judicial.

El germà del president s'ha especialitzat a provocar tensions amb la població de nacionalitat amaziga, i les preses de posició de Belkhadem fan preveure un acostament als fonamentalistes.

No hi ha bones notícies. Algèria ens proveeix de gas natural i des de setembre del 2005 té un acord d'associació amb la UE.